

AVEBE

VEILIGHEID & CONTINUÏTEIT

Sustainable Emergency Response

Brand Chemie Pack (5-1-2011)

Index presentatie

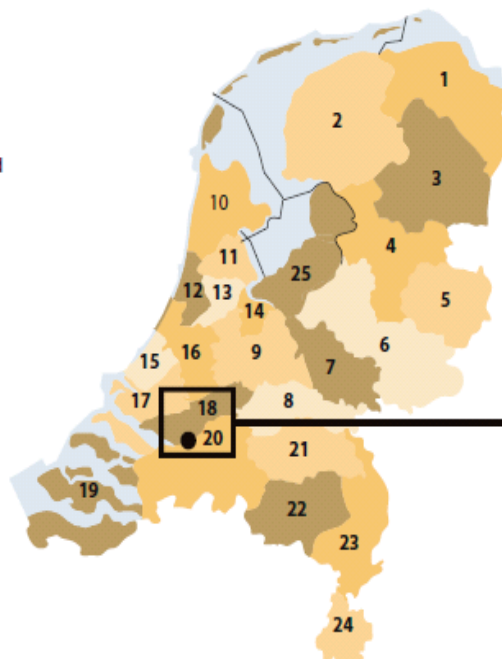
- Chemie Pack Moerdijk: aard en locatie
- Incident: brand op 5 januari 2011
- Effecten van calamiteit
  - Overheid
  - Bedrijf
- Onderzoeken
  - Algemeen
  - Art 31 WvR
- Status bedrijf: hoe stond het bekend
- Vertaling Chemie Pack

Chemie-Pack: Locatie

25 Veiligheidsregio's

- 1 Groningen
- 2 Friesland
- 3 Drenthe
- 4 Usselland
- 5 Twente
- 6 Noord- en Oost-Gelderland
- 7 Gelderland Midden
- 8 Gelderland Zuid
- 9 Utrecht
- 10 Noord-Holland Noord
- 11 Zaanstreek-Waterland
- 12 Kennemerland
- 13 Amsterdam-Amstelland
- 14 Gooi- en Vechtstreek
- 15 Haaglanden
- 16 Hollands Midden
- 17 Rotterdam-Rijnmond
- 18 Zuid-Holland Zuid
- 19 Zeeland
- 20 Midden- en West-Brabant
- 21 Brabant Noord
- 22 Zuid-oost Brabant
- 23 Limburg-Noord
- 24 Zuid-Limburg
- 25 Flevoland

Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond

Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid

Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant

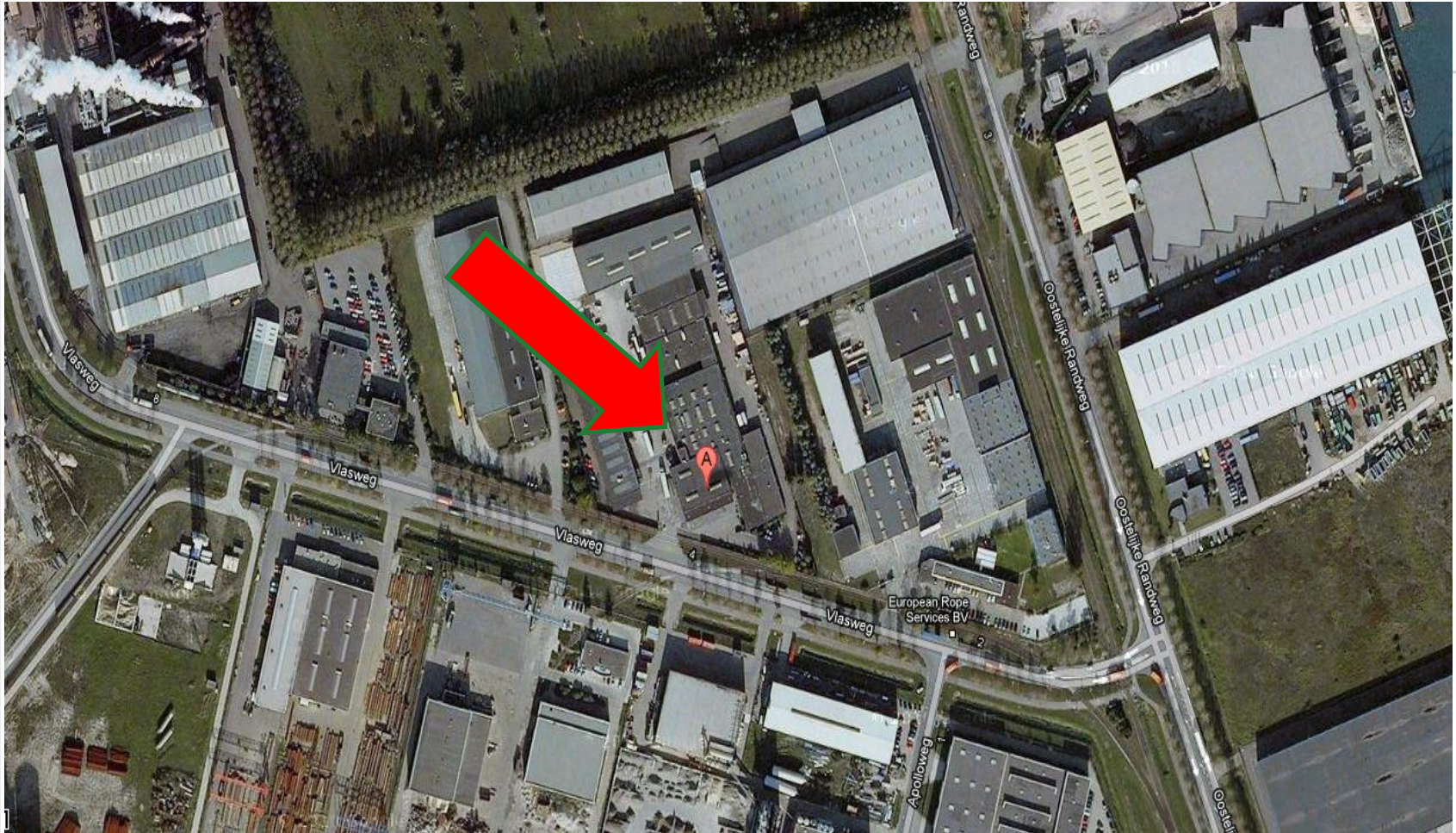

Chemie-Pack: Aard van het bedrijf

Chemie-Pack was een bedrijf dat chemicaliën bewerkte en opsloeg. Het bedrijf produceerde zelf geen chemicaliën, maar bewerkte deze in opdracht van andere bedrijven. De werknemers hielden zich bezig met het mengen, afvullen en verpakken van poeders en vloeistoffen.

Het bedrijf viel onder het BRZO, hoge drempel:

- VR-plichtig bedrijf:
- Veiligheidsrapport (VR)
  - VMS:
    - * PBZO
    - * VBS
    - * intern noodplan

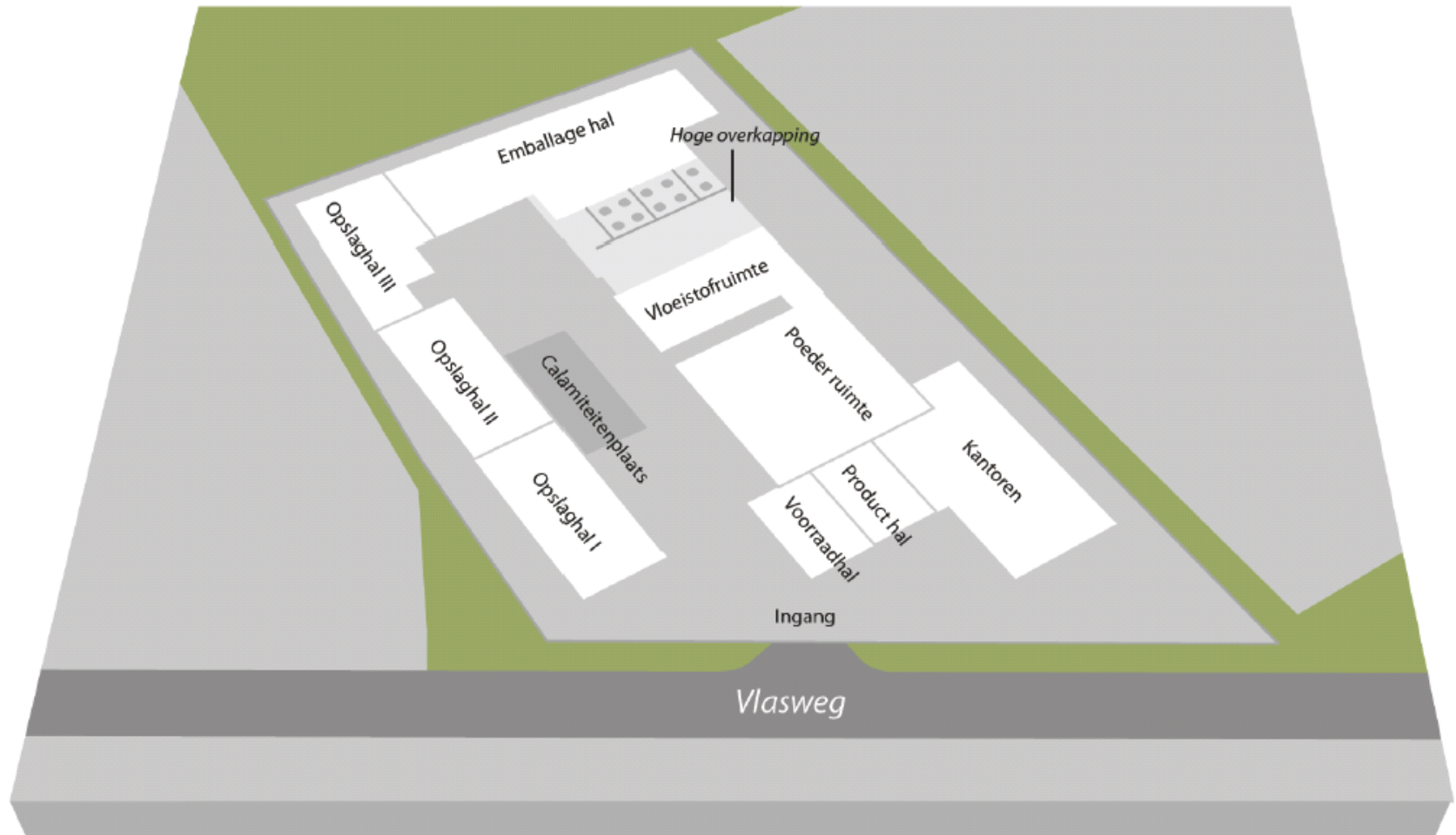

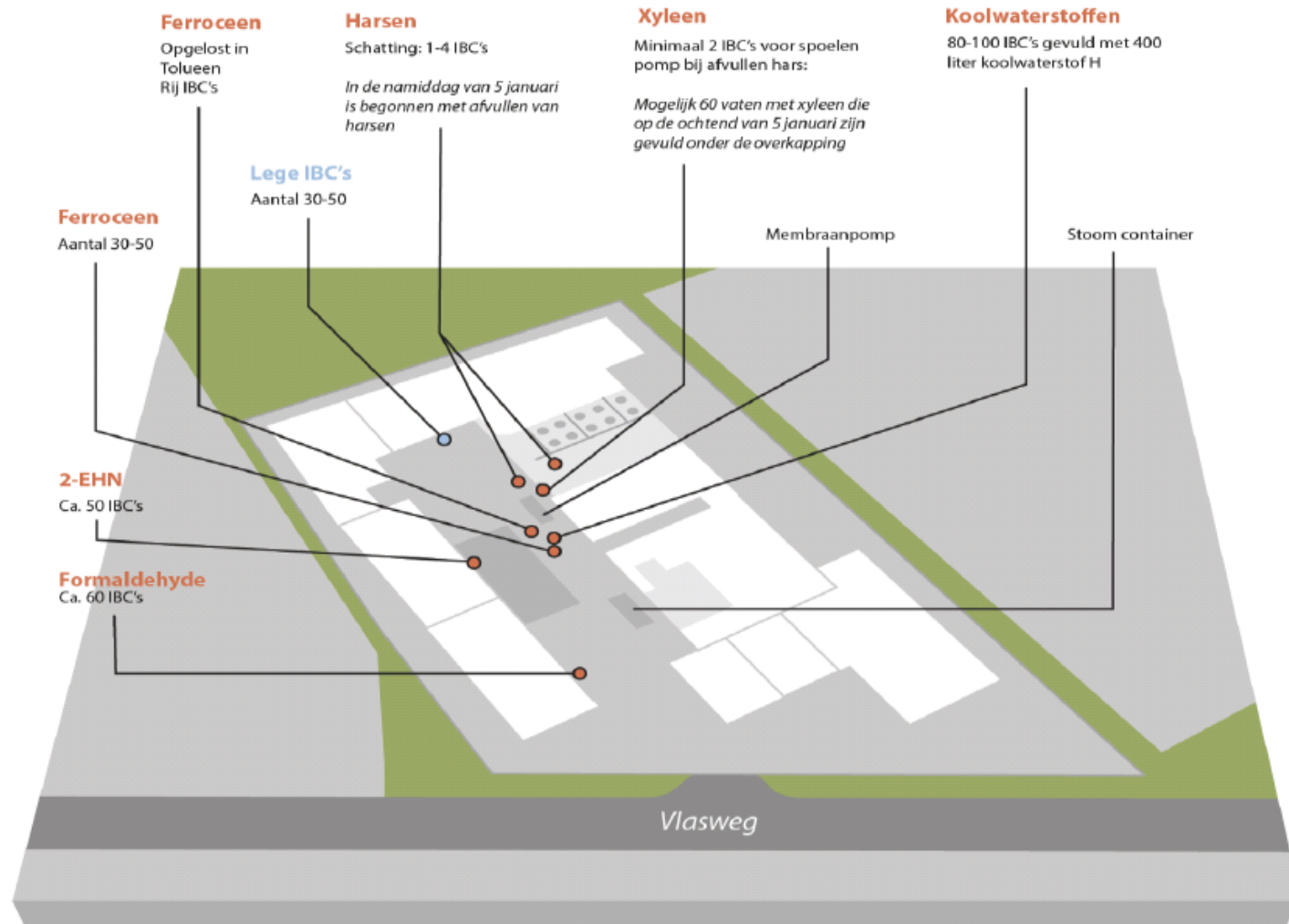
Vergunde gevaarlijke stoffen

Chemie-Pack mocht de volgende maximale hoeveelheden stoffen op het terrein hebben (vergunde hoeveelheden):

ADR-klasse	Opslag	Werkvoorraad
ADR 3	825 ton	122 ton
ADR 4.1 en 4.2	0 ton	94 ton
ADR 6.1 en CRM	825 ton	214 ton
ADR 8	1175 ton	214 ton
ADR 9	475 ton	214 ton
Ongeclassificeerd	2200 ton	214 ton

Incident: brand op 5 januari 2011

- Werkzaamheden: met open vuur ontdooien van vastlopende pomp
- Stoffen: harsen & xyleen
- Proces: overpompen van harsen naar IBC
- Aanleiding: lekkende pomp vat vlam door open vuur, vuur wordt verergerd door bluspoging met harde waterstraal
- Bijzondere omstandigheden:
  - circa 300 IBC's op open terrein van het bedrijf in nabijheid van verpompingsproces
  - Geen werkvergunning voor werken met open vuur
  - Bediener pomp en open vlam geen bekendheid met stoffen
  - Noodorganisatie niet voorbereid op dit type gevaren

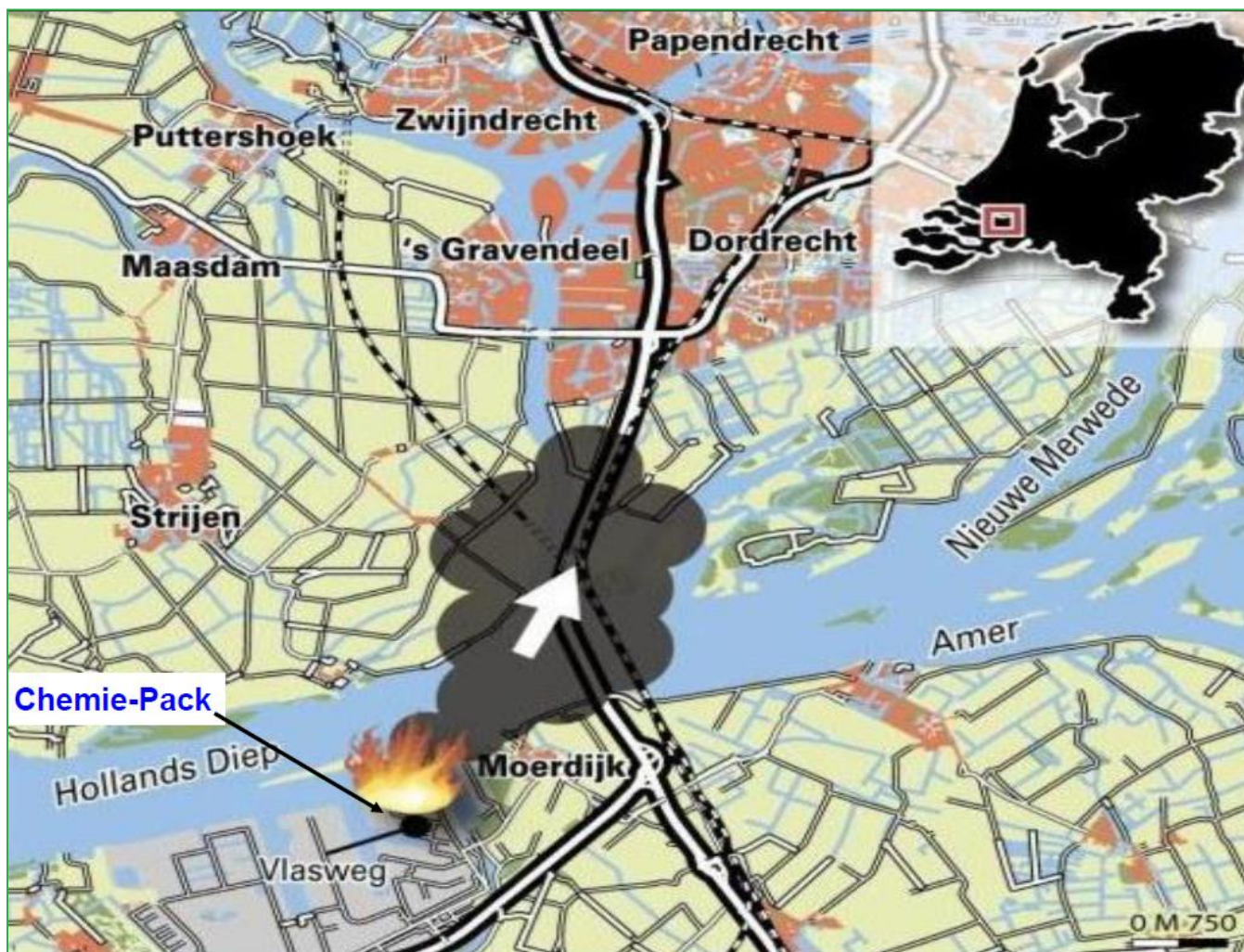

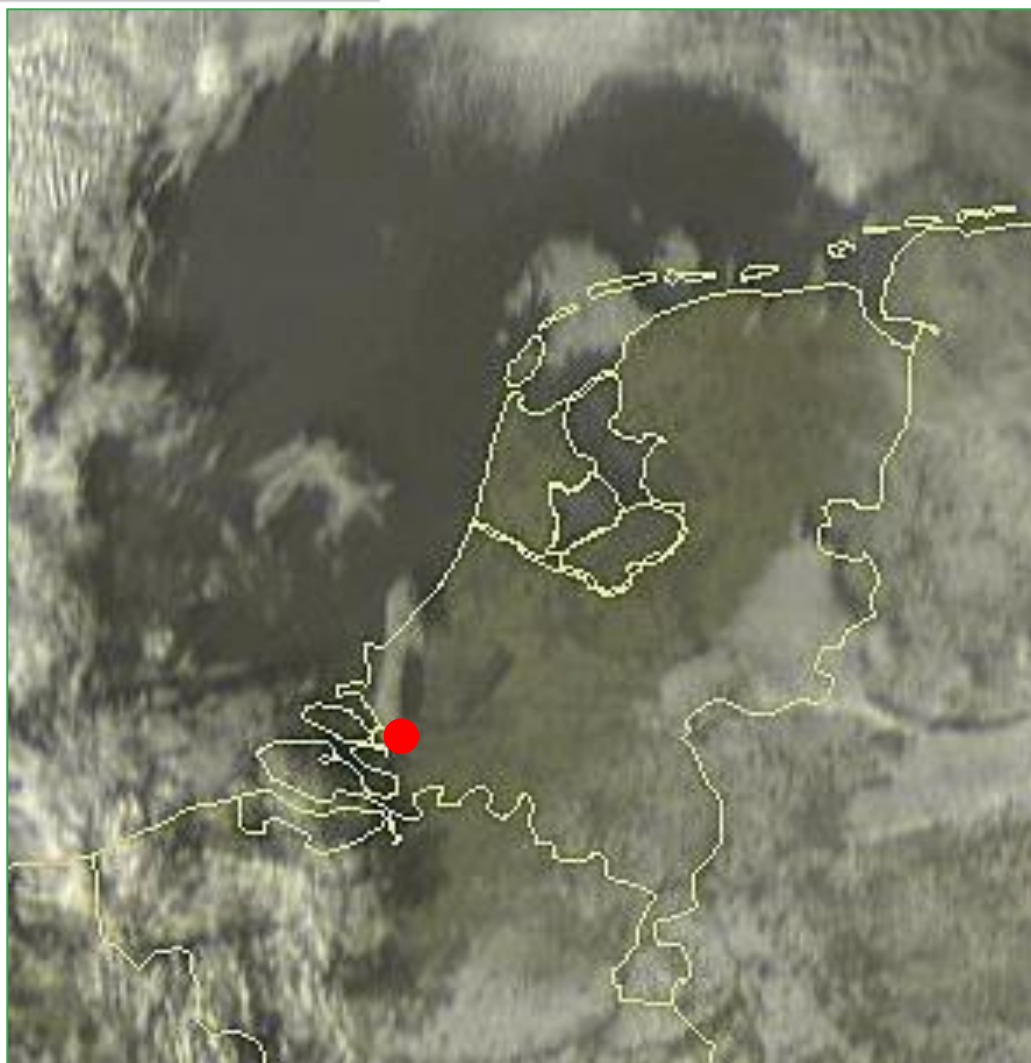

Calamiteit: de effecten (overheid)

- Gemeente: burgemeester weg, ambtelijke organisatie lange tijd in verwarring
- Gemeente en veiligheidsregio: onvoldoende voorbereid op calamiteiten, onvoldoende handhaving en controle, onvoldoende kijk op uitvoering
- Financiën: schade tot 70M€ (wie betaalt)
- Hulpverleners (politie en brandweer): gezondheid onduidelijk door onvoldoende gebruik PBM's en onvoldoende ontsmetting na inzet
- Milieu: nog vele jaren reinigingsactiviteiten op locatie
- Reputatie: samenleving lang in verwarring (en vwb gezondheidseffecten nog steeds...)
- Vertrouwen in overheid: grote deuk opgelopen

Calamiteit: de effecten (bedrijf-1)

- Bedrijf: failliet
- Management: juridisch aangeklaagd (Hfd SHEQ, Hfd Operations & GM)
  - Niet de operator met de brander, maar de “drijvers” van de veiligheidscultuur
- Financiën:
  - Schade tot 70M€ (wie betaalt? onderverzekering voor schade)
  - Boete via strafrechtelijk proces: €1.000.000 (eis), €400.000 (vonnis)
- Continuïteit: total loss
- Reputatie: total loss
- Vertrouwen in bedrijf: total loss
- Economie: alle werknemers ontslagen

Calamiteit: de effecten (bedrijf-2)

Benadering sleutelfunctionarissen in bedrijf

		Geeist		Gevonnist	
	Directeur	4 jaar gevang	5 jaar beroeps- verbod	240 uur dienstvrl 6 mndn voorwaardelijk	2 jaar beroeps- Verbod
	Manager-SHEQ	3 jaar gevang		240 uur diensvrl 6 mndn voorwaardelijk	
	Hoofd operations	2 jaar gevang		180 uur dienstvrl 6 mndn voorwaardelijk	

- Niet: schuldig aan opzettelijke brandstichting, dader van de handeling wordt niet veroordeeld
- Wel: schuldig aan ontstaan brand, onvoldoende risico-inschatting, overtreding milieuregels, laten ontstaan van cultuur waar veiligheid geen basiswaarde is
- Strafmaat mede beïnvloed door:
  - Gebrekkige toezichtfunctie overheden
  - Geen gewonden / doden tijdens brand
  - Lagere straffen in dossiers Volendam en Enschede, waar wel slo's waren
  - Geen van betrokkenen had strafblad

Onderzoeken (algemeen)

- VROM-inspectie (milieueffecten + vergunning)
- Inspectie V&W
- Arbeidsinspectie (uitvoering operationele hulpverlening)
- Inspectie OOV (Rampencommunicatie, PGS15, art 31 WVr)
- Onderzoeksraad voor Veiligheid (bron, aanleiding en effecten)
- Diverse justitiële onderzoeken (economische en strafrechtelijke delicten)

Onderzoeken (IOOV, art 31 WVr)

Inspectie OOV t.a.v. art 31 WVr

- 539 VR/PBZO/ARIE bedrijven, 202 behandeld ex art 31 WVr (37,5%)
- Standpunt minister:
  - alle VR-bedrijven klaar in 2012
  - Rest PBZPO en ARIE klaar in 2013

Klaar = beoordeeld, getoetst en besluitvorming van veiligheidsregio gedaan.

Status (wat was er al bekend van bedrijf in laatste 10 jaar)

Overtreding werken met open vuur

Afwezigheid/incomplete/onduidelijke stoffenlijst

Onvoldoende veiligheidsvoorzieningen

Opslag IBC's op onjuiste plaatsen

Ongevalsscenario's lekkage verpakkingen

Onvoldoende management of change

Ongestructureerd veiligheidsbeleid

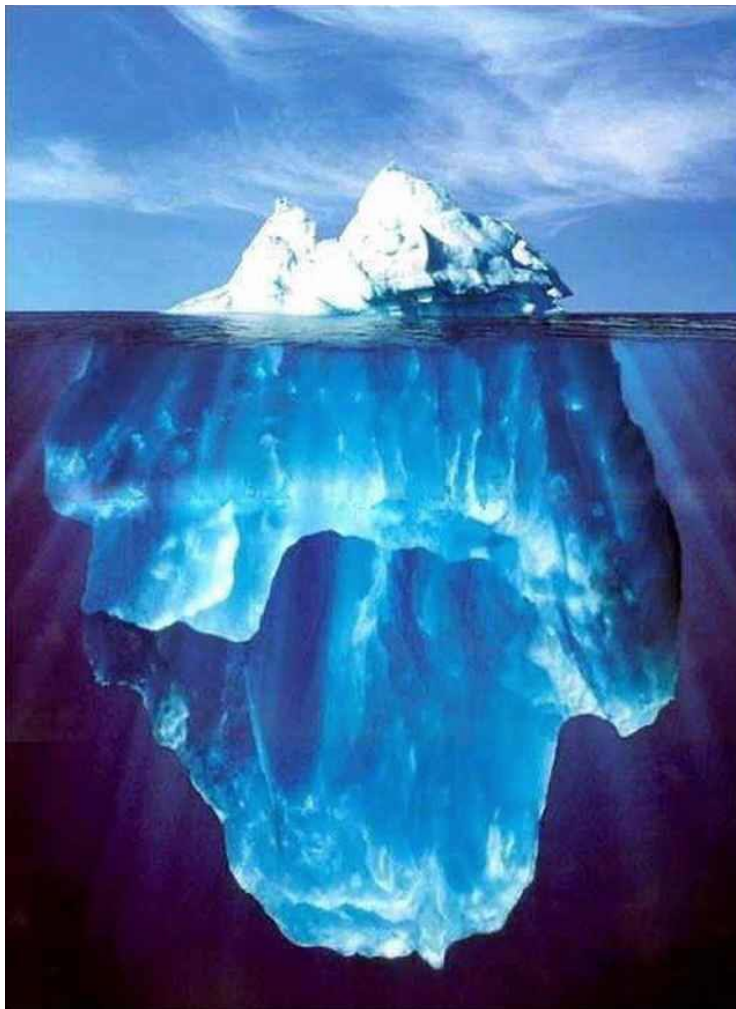
Incomplete implementatie VBS

Conclusie BRZO 2010: procedures zijn “papieren tijger”

Ijsbergtheorie

Ongevallen met dodelijke afloop (1)

Ongevallen met ernstig letsel en verzuim (10)

Ongevallen met letsel zonder verzuim (100)

Bijna-ongevallen met kans op letsel en/of verzuim (1000)

Slordigheden / dommigheden onveilig handelen (10.000)

Getallen zijn
indicatief, ter
onderbouwing van
verhoudingen

Nadere toelichting of vragen?

